

Nummer 39 1 oktober 2021

pris 15 kr SWISH 1 235 393 053

”UPROOT THE SYSTEM”

”Dra upp systemet med rötterna!”

FOTO: STEFAN MÜLLER

”Faktumet att vi befinner oss i en kris som vi inte kan bygga, köpa eller investera oss ur verkar skapa en kollektiv mental kortslutning hos de som har makt. Ju längre de fortsätter låtsas som att vi kan lösa klimatkrisen inom dagens system, desto mer ovärderlig tid förlorar vi.”

Greta Thunberg på den globala klimatstrejken i Berlin 24 november.

MITTEN

FOTO: CEMENTA

CEMENTA: Får frikort för miljöförstöring sid 2,4

TYSKLAND: Valkatastrof för Die Linke sid 7

XR: ”Vi är budbärare – inte brottslingar” sid 10-11

Sergej Udaltsov fängslad igen

Den ryska Vänsterfrontens ledare Sergej Udaltsov greps den 25 september och dömdes till 10 dagars fängelse för att i sociala medier ha uppmanat folk att demonstrera mot fusk i ryska parlamentsvalet förra helgen.

I veckan genomförde polisen även ett tillslag mot Kommu-

nistpartiets kontor i Moskva och beslagtogs dokument som partiets jurister sammanställt inför en planerad överklagan av valresultatet. Detta sker efter Kommunistpartiets oväntade framgångar i valet, där partiet officiellt fick 19 procent av rösterna, men troligen skulle ha fått

betydligt mer om allt hade gått rätt till.

Sergej Udaltsov har tidigare avtjänat ett 4,5 år långt fängelsestraff för sin ledande roll i den ryska proteströrelsen 2011 – 2013, men har även suttit av kortare fängelsestraff vid flera tillfällen. Han har som vanligt

svarat med att hungerstrejka mot den senaste domen.

Per Leander

Låt inte Cementa diktera politiken

LEDAREN # 39 2021

- ▶ Låt inte miljöbovar diktera politiska dagordningen
- ▶ Förstatliga industrin, basera produktionen på behov
- ▶ Nu behövs politisk riktning för att möta klimatkrisen

Efter att Mark- och miljööverdomstolen underkänt Cementas slarviga ansökan om fortsatt och utökad kalkbrytning på Gotland har den gamla debatten om jobb och miljö väckts till liv igen. De som försvarar miljön tycks hamna på kollisionkurs med såväl industrin som fackliga organisationer när byggnadsarbetare riskerar att bli arbetslösa på grund av cementbrist. Som ekosocialister menar vi att denna motsättning är falsk. Det finns ett alternativ till att antingen lägga sig platt för industrins argument och intressen eller att låta de arbetande ta smällen för att rädda miljön.

Vi får inte låta ett ansvarslost monopolföretag diktera den politiska dagordningen. Att dessutom stifta en specialsydd lag i strid mot Sveriges grundlag som ger bolaget frikort för miljöförstöring är ett exempellöst juridiskt haveri. Det är hyckleri av värsta sort när det politiska och ekonomiska etablissemangen nu med darr på rösten talar om att miljöhänsyn skulle medföra att arbetare förlorar sina jobb. Det är samma krafter som drivit igenom den nyliberala politik som bygger på massarbetslöshet för att sätta press på fackföreningar och hela arbetarklassen.

Pratet om jobben är bara ett sätt att maskera vad det handlar

om, de stora byggkoncernernas vinster.

Ingen ska behöva mista sitt jobb på grund av Cementas ansvarslöshet. När pandemin slog till kunde miljard efter miljard pumpas in i fordonsindustrin och andra branscher. På samma sätt kan jobben i byggbranschen garanteras. Att de kollektiv av arbetare och tjänstemän som finns inom industrin behålls samlade är också en förutsättning för att samhället ska kunna lösa de frågor som står på spel, praktiskt och politiskt, utifrån samhällets behov.

Här finns mycket att göra när det gäller byggande, från att använda mer ansvarsfullt avverkad skog till klokare användning av cement. Tidningen Byggnadsarbetaren lyfte till exempel nyligen fram att den svenska cementanvändningen är betydligt mer slösaktig än i resten av Europa, där man använder betong med mindre cement till mindre krävande uppgifter.

Samhället kan utnyttja den kunskap som finns inom byggindustrin för att planmässigt minska förbrukningen av cement istället för att lämna över frågan till privata monopolföretag.

Skulle det ändå uppstå brister är detta inget unikt. Som den globala bristen på mikrochips just nu påminner oss om är det något vi kommer att möta framöver på en rad områden. En sekelgamal lärdom är att brist inte kan hanteras av marknaden. Istället behövs fördelning av resurser med organiserat folkligt inflytande och kontroll.

Inför en hotande cementbrist behövs en cementkommission där miljöintressen, forskning, fackföreningar, hyresgäster och andra får plats. En prioriteringsorganisation med statlig makt och total insyn i tillverkningens alla delar. En sådan kan bedöma nyttan av olika byggprojekt och fördela resurserna i händelse av brist. Samhället måste ta sig rätten att prioritera vad som

är tillräckligt samhällsnyttigt för att få betong och vad som är onyttigt.

På sikt behövs ett förstatligande av dagens privata cementmonopol, även det under kontroll av de fackliga organisationerna.

Detta är en offensiv linje som litar till vår gemensamma kunskap och förmåga istället för att kapitulera för multinationella företag. Men just därför kommer den snabbt på kollisionkurs med kapitalägarna och deras politiska springpojkar. Ska den kunna bli verklighet krävs att fackföreningar, miljö- och klimatorganisationer, partier och andra folkrörelser sluter sig samman för att tvinga fram en sådan politik.

Att sätta samhällets behov före industrins miljöförstörande vinstjakt är något som sträcker sig långt bortom den aktuella cementfrågan, den pekar också ut en lösning på den allt mer akuta klimatkrisen. ■

Börshamster!

En tysk hamster vid namn Mr Goxx gör nu succé på börsen och i sociala medier genom att spekulera i kryptovalutor från en specialdesignad bur. Genom att springa i sitt hjul väljer Mr Goxx bland ett 30-tal valutor som finns att handla med, och kan därefter slinka in i en "köp"- respektive "sälj"-tunnel, för att visa sin ägare vad som gäller. Sedan i somras har värdet på hamsterns börspportfölj ökat med 19,4 procent, skriver Aftonbladet. Huruvida detta säger mer om hamstrars kunskaper om börsen, eller slumpens betydelse för börskurserna, får var och en själv bedöma.

PL

Mr Goxx.

Oroande toppstyrning

Så har då Vänsterpartiets verkställande utskott kört över riksdagsgruppen i Cementafrågan. Ulla Andersson talar om VU:s rätt att göra så. Jo, det kan vara sant, men VU är inte partiordförandens verkställande utskott. Ordföranden är en av dem som sitter i VU, men VU är partistyrelsens verkställande utskott. Med dagens teknik hade det gått att med några få timmars varsel hålla ett webb-möte där hela PS kunde fatta beslut i frågan. Kamrater, någon jävla ordning måste det vara i ett parti!

Åke Eriksson

FOTO: JESSICA SEGERBERG

Internationalen
Din lillasyster i
storebrorsamhället

**Marco
Jamil Espvall**
Chefredaktör

**Emma
Lundström**
(Föräldraledig)

**Per
Leander**
Redaktör

**Rasmus
Klocklång**
Reporter

**Johannes
Jensen**
Ledarredaktör

**Jonatan
Johansson**
Redigering

DEB MONTAGE! FOTO: ALEWI, FRANKIE FOUQUANTHIN - EUROPEAN PEOPLE'S PARTY

Socialförsäkringarna är försäkringar – inte ”bidrag”

Eftersom Moderaterna nu verkar köra ganska hårt på ”löna sig att jobba” och ”bidrag ska inte löna sig”-retoriken, vill Mattias Håkansson påminna om vad som hände förra gången den sortens idéer fick styra politiken.

Det är nu 15 år sedan Reinfeldt vann valet. Det hade föregåtts av flera år av moderat retorik, förklädd i socialdemokratisk språkskrud, kring ”arbetslinje”, ”bekämpa bidragsfusk” och så vidare. Uppdrag granskning och SVT stod till tjänst med servila granskningar och debattprogram.

Vänstern och S förmådde mest mumla.

Men de faktiska förslagen var redan kända: rejäl åtstramning av a-kassa och sjukförsäkring - vilket skulle bekosta skattesänkningar.

Efter valet skyndade man till verket. A-kasseavgiften chockhöjdes och villkoren för utbetalning och beräkning av ersättning skärptes. Fackförbunden, särskilt i låglönebranscher såsom HRF och Fastighets, tappade 100 000-tals medlemmar på bara några månader under 2007. Finansminister Anders Borg låtsades som att detta inte alls var en avsedd eller ens väntad effekt (jo, det var det – det fanns långtgående högrer teorier om varför sänkt ”reservationslön” var bra).

Några år senare var vi nere i under 50 procent av de arbetslösa som kunde få a-kassa. Folk tvingades till socialen i stället.

Avdragsrätten på fackavgiften togs bort.

Anslagen till Arbetsmiljöverket skars ned. Statliga bidrag till skyddsombudsverksamheten skars ned.

Fler otrygga anställningsfor-

mer (främst då allmän visstidsanställning) infördes.

På sjukförsäkringens område: Arbetstidslivsinstitutet lades ned. Här pågick stundtals världslidande forskning kring arbetets inverkan på människors hälsa. En enorm kunskapskälla för skyddsombud och arbetsmiljömänniskor. Genom forskningen gick det att få fram samband vilka var till stor hjälp för sjuka och arbetsskadade som behövde visa att de slitits ut på jobbet och ingen annanstans.

Bort med den möjligheten. Socialförsäkringsnämnderna lades ned. Detta var första överprövningsinstans vid överklagan av Försäkringskassans beslut. Nämnderna innefattade bred representation av olika samhällsintressen och hade mer fria mandat att exempelvis göra skälighetsprövningar. Muntliga förhandlingar var legio.

I stället hänvisades folk till att överklaga hos Förvaltningsrätten och mål avgjordes endast på handlingarna. Mer rättssäker och mer lika behandling, påstod högern.

Vad dessa två förändringar betydde var förstås en enorm maktförskjutning till den sjukskrivnes eller arbetsskadades nackdel. Folk fick helt enkelt mindre chans att få rätt till sjukpenning och arbetsskadeersättning.

Sedan kom det mer. Den så kallade rehabiliteringskedjan infördes. Eller som fackliga skyddsombud kallade det: utför-

säkringskedjan. Rehabkraven på arbetsgivare minskade. Stelbenta tidsgränser infördes. Folk fick helt enkelt mindre chans att behålla sin sjukpenning eller arbetsskadeersättning.

Rehabkedjan följdes upp med mer detaljstyrning av Försäkringskassan. Organisationen trimmades in, enskilda handläggares utrymme minskade, man införde beslutsstöd, mer uppföljning, bråkade med läkare om hur intyg var utformade (till den grad att detta blev ett stort arbetsmiljöproblem för distriktsläkare), belönade handläggare och kontor som stod för många avslag, hade försäkringsläkare som missbrukade sin makt och underkände läkarintyg utan att ens träffa berörda människor.

Och när S återkom till makten fortsatte minister Strandhäll, den största olyckan i Löfvenregeringen, med samma inriktning på att minska sjuktalet genom att styra Försäkringskassan.

Arbetskadeförsäkringen? Samma sak. Färre och färre fick beviljad arbetsskadeersättning. Det blev pengar över i de påhängda tilläggsförsäkringarna – kallades AFA-pengar och dessa lade arbetsgivarna beslag på.

Och så där kan jag upprepa uppräknings i all evighet. Vad man gjorde med arbetsmarknadspolitiken orkar jag inte ens gå in på, men tre ord som snabb påminnelse: Fas3, Jobbfabriken, kristallhealing.

Idag har S-regeringen tagit

några pyttesteg åt rätt håll inom våra socialförsäkringar – men det kvarstår fortfarande att alldeles för många arbetslösa hamnar hos socialen, att alldeles för många sjukskrivna blir miss-handlade av Försäkringskassan, att alldeles för många utslitna och arbetsskadade tvingas leva på sin familj.

Det kvarstår fortfarande att staten stjälar 200 miljarder per år av oss löntagare, genom att vi betalat in försäkringsavgifter där mer än en tredjedel (allmänna löneavgiften) försvinner till annat.

Och nu tänker alltså högern bestjälja oss på ännu mer. Det är därför man upprepar sitt ”löna sig att jobba”-dravel – denna gång med antydningssudden riktad mot invandrarna. Och sen blir det en ny orgie av försäkringar ifall de vinner valet.

Jag vill fan i mig inte se ännu en valrörelse där sossar och vänsterpartister står och hummar och inte vågar stå upp mot denna

Opinion

Mattias Håkansson

öppna attack mot oss alla. För det är en attack. Inte någon ärlig bekymran om några miljoner hit och dit som försvinner i fusk.

Socialförsäkringarna är försäkringar – inte ”bidrag”.

De är till för alla oss – inte för ”de sjuka” och arbetslösa som vi ska tycka synd om (vänster), eller förakta/missstänkliggöra (höger).

Det är våra pengar och dem ska vi fan ha tillbaka.

Så. Låt ALDRIG någon säga ”bidrag”. Låt ALDRIG någon prata om ”dem”.

Och om högern nu vill att det ska löna sig att jobba – jamen varsågod och se till att lönerna höjs då.

Mattias Håkansson

VARFÖR DET ÄR FÖRSÄKRINGAR – OCH VARFÖR DE ÄR VÅRA

■ I korthet:

1) Sjukförsäkringar och arbetslöshetskassor bildades underifrån, på orten och inom fackförbund. När dessa alltmer centraliserades och förstatligades övertog arbetsgivarna det administrativa inbetalningsansvaret mot att arbetstagarna avstod löneutrymme. Ända sedan dess har parterna godtagit att koppla löneutrymme till förändringar i avgiftsstorlek.

2) Försäkringsprincipen säger att man ersätts för den skada man lidit.

Om det är en bil som blivit krockad, ersätts du för bilens värde minus eventuell självrisk. Om du inte kan jobba ersätts du för din ekonomiska skada därav. Bägge på villkor att du betalat försäkringspremien (vilket du har). Ersättningen styrs inte av dina ekonomiska villkor utan av skadan. Försörjningsstöd är något helt annat – en ren nödhjälp för att klara livets nödort.

3) Det heter socialförsäkringar, duh.

Högerextremist med vapen och dödslistor inför rätta

I veckan inleddes rättegången mot en högerextremist som hade vapen, sprängämnen och dödslistor på ett hundratal journalister, vänsterpolitiker och myndighetsföreträdare i sitt hem. Det var i samband med eftersökandet av en annan person, två dagar före nyårsafton 2019, som den nu 61-åriga mannen greps i sitt hem i södra Stockholm. Åtalet gäller bland annat grov förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse, brott mot lagen om sprängämnesprekursorer och brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor. I hans dator fanns även högerextrema politiska texter, inklusive den norske terroristen och massmördaren Anders Behring Breiviks så kallade manifest. En av dem som fanns med på mannens lista över tilltänkta offer är docent Tobias Hübinette, som forskar om bland annat rasism. Han är kritisk mot att mannen inte åtalas för terrorbrott.

– Jag har ju varit föremål för den här typen av personers både hat och vrede, men det här fallet känns mer extremt än tidigare fall som jag har råkat ut för, i den meningen att det här verkar vara en person i akt och mening att göra någonting. Det känns uppenbart att det borde klassas som ett terroristbrott, för det är uppenbart att det här är politiskt motiverat, säger Tobias Hübinette till Sveriges Radio.

FOTO: TS ERIKSSON

Fullt betald arbetstid i nytt avtal för Mälartågen

Efter mer än ett halvårs förhandlingar har Seko och MTR Mälartåg nu tecknat ett lokalt kollektivavtal för Mälartågstrafiken och Upptåget. Seko gjorde medlemsundersökningar innan förhandlingarna för att ta reda på vad medlemmarna ville. En fråga som många prioriterade högt var den så kallade kvartstiden, som innebär att personal bara får betalt en kvart per timme vid långa arbetsfria uppehåll. I det nya avtalet är kvartstiden borta. Arbetsfria uppehåll kommer i stället hanteras med en obetald rast på maximalt en timme, all annan tid är fullbetald arbetstid.

En annan viktig förändring i det nya avtalet är att arbetstiden begränsas vid tidig start. Arbetsgivaren ska eftersträva att den som börjar före halv fem på morgonen inte jobbar mer än sex timmar och den som börjar jobba före halv sex ska inte behöva jobba mer än nio eller maximalt tio timmar. Lokförare och tågvärdar får också nya lönetariffer där slutlönen landar på 38 400 respektive 29 500 kronor.

– Jag känner att vi har haft stort stöd från medlemmarna. Nu har vi nått så långt vi kunde, och jag tycker vi har lyckats med de viktigaste frågorna, säger Anna Bergström som är förtroendevald i Seko Upptåget och har varit med och förhandlat fram det nya kollektivavtalet, till Sekotidningen.

Ny SÄPO-chef tillträder

Den 1 oktober tillträder Charlotte von Essen tjänsten som chef på Säpo, och ersätter därmed den tidigare säkerhetspolischef Klas Friberg som väljer att avgå av privata skäl efter drygt tre år på posten. Charlotte von Essen, som har en bakgrund på justitiedepartementet och sedan 2017 är biträdande chef på SÄPO, blir nu den första kvinnan som innehar befattningen som Sveriges säkerhetspolischef.

FOTO: SÄPO
Charlotte von Essen.

Tvärförbindelsen vid Trafikplats Gladö som Trafikverket föreställer sig att det ska bli om motorvägen blir av.

För några veckor sedan skrev Internationalen om planerna på att bygga motorvägen Tvärförbindelse Södertörn. Nu har nätverket Tvärnit Södertörn som är kritiska till projektet tagit nästa steg för att mobilisera. Förra fredagen startade de Facebook-gruppen Stoppa motorvägen – rädda Södertörns tysta skogar, och redan innan helgen var slut hade mer än 800 personer gått med i den.

Internationalen kontaktade Samuel Skånberg, en av personerna bakom gruppen, för att få veta mer:

– Vi i Tvärnit Södertörn har varit i aktiva i flera år nu för att mobilisera mot motorvägen, och i våras skickade vi in remissvar på vägplanen som Trafikverket tagit fram. Vi har en hemsida och facebook-sida som vi använt för att sprida information om vägen och vi har en namnsamling vilket har funkad väldigt bra. Nu är det dags att opinionsbilda och mobilisera breda folklager. Då tänkte vi att en offentlig facebook-grupp är en bra start för att få igång intresset.

Vad blir nästa steg i motståndet mot motorvägen?

– Det är lite olika saker som händer framöver. Miljö- och klimatminister Per Bolund (MP) säger att till våren kommer infrastrukturplanen upp i riksdagen.

Där är Tvärförbindelse Södertörn med. Vi vill att regeringen plockar bort motorvägen från infrastrukturplanen. Det är vår plan A. Om den däremot kommer att vara kvar så är vår plan B att överklaga vägplanen, vilket blir aktuellt ungefär andra halvan av 2022. Nu när restriktionerna släpper så har vi helt andra möjligheter att vara ute på gator och torg. Det blir antagligen en del flygbladsutdelning och förhoppningsvis någon demonstration eller manifestation.

De flesta partierna, både i Södertörns kommuner och i riksdagen vill bygga vägen, men hur ser den lokala opinionen ut?

– Naturvårdsverket, Naturskyddsföreningen, trafikforskare och många andra är väldigt kritiska till att bygga den här motorvägen. Det är otroligt många som inte ens känner till

FOTO: VÄNSTERPARTIET

Samuel Skånberg från Tvärnit Södertörn.

Läs mer på tvarnitsoder-torn.se och facebook: tvarnit-sodertorn

den här motorvägen, något vi vill ändra på! Då berättar vi för dem att det här är en motorväg som byggs under akut klimatkris, en väg som främjar bilism framför kollektivtrafik och cykel, en väg som gynnar män på bekostnad av kvinnor och en väg som hårdast drabbar de med låg socioekonomisk status. De flesta som jag har pratat med som får höra det är då väldigt negativa till vägen.

Rasmus Klocklång

Skarp miljökritik mot Cementa-lag

Som väntat röstade riksdagen på onsdagen ja till propositionen om en tillfällig undantagslag som möjliggör för regeringen att ge Cementa ett förlängt tillstånd för kalkbrytning i Slite på Gotland. Samtliga partier röstade för den, efter att Vänsterpartiets verkställande utskott tvärvant partiets tidigare besked om att det skulle rösta nej.

I civilsamhället är kritiken desto hårdare. Naturskyddsföreningen har gått ut med att den kommer överklaga det kommande tillståndet till Högsta Förvaltningsdomstolen.

”Miljöbalken en helt central garant för vår miljö, vi kan inte acceptera att den kringgås för att tillgodose enskilda företags bristande hänsyn”, skriver föreningens klimatchef David Kihlberg på Twitter.

Även föreningens ungdomsförbund Fältbiologerna är mycket kritiska. På sin Facebooksida skrev de dagen innan omröstningen att ”alla riksdagspartier sviker grundlagen och grundvattnet” och menade att det ”rikligt absurda” är att politikerna går ”industrin till mötes” och föreslår undantagslagen.

FOTO: CEMENTA

– Vi räddade Ojnare – nu ska vi stoppa Cementa. Om både politikerna och domstolarna skulle svika miljölagarna kan vi i sista hand behöva använda fredlig civil olydnad igen. Grundvattnet är viktigare än cementindustrins vinster, säger Leo Rudberg, ordförande för Fältbiologerna, i ett pressmeddelande.

På måndagen startade Fältbiologerna en namnsamling som på onsdagsmorgonen fått in över 4 000 underskrifter.

Greenpeace är ännu en miljöorganisation som kritiserar lagförslaget. Också de hänvisar till att Lagrådet i sitt remissvar påpekade att det bryter mot grundlagen.

FOTO: MIKAELA SUNDIN
Leo Rudberg.

David Kihlberg.

– Regeringen gör ett hattrick i grundlagsbrott. Genom beslutet lyckas regeringen bryta mot förbudet mot ministerstyrelse, domstolarnas självständighet samt kravet på opartiska och objektiva beslutsunderlag, sade Carl Schlyter, kampanjledare för klimat och systemförändring på Greenpeace i ett uttalande efter Lagrådets besked. Han fortsatte:

– Vad händer när kärnkraftsindustrin inte når sina säkerhetskrav, eller kemiindustrin inte når sina miljökrav?

På onsdagen gick även Greenpeace ut med att de kommer överklaga ett tillståndsbeslut.

Rasmus Klocklång

FOTO: EBBA GRAPEFLICKR-S

Metallaren som öppnade upp för gula fackföreningar

I samband med S-kongressen 3 – 7 november avgår Stefan Löfven efter sju år som statsminister och nästan tio år som partiordförande. Men hur har vi på vänsterkanten anledning att minnas honom? Anders Karlsson sammanfattar Löfvens politiska gärning.

Stefan Löfven har sina rötter i det röda Ådalen. Han växte upp i ett fosterhem i det lilla samhället Sunnersta i Sollefteå kommun. Mannen i huset försörjde sig som skogs- och fabriksarbetare och kvinnan arbetade inom hemtjänsten. Som 13-åring, 1970, var han med och bildade en SSU-klubb på sin hemort där han sedermera blev ordförande.

Efter avslutade gymnasiestudier 1976 kom Löfven – förutom värnplikten – att under två kortare perioder arbeta på posten och på sågverk. Dessutom gick han 1,5 år på Socialhögskolan och påbörjade inom AMU en svetsutbildning, innan han 1979 anställdes som svetsare på Hägglunds & Söner i Örnsköldsvik, ett företag inom verkstads- och försvarsindustrin.

Snart värvades han till fackliga uppdrag. Banan gick från kontakombud 1981 till gruppordförande 1982 och från 1988 avdelningsordförande i Metall 26:an i Örnsköldsvik. Frågan är hur mycket han i realiteten arbetade som svetsare från och med 1982?

År 1995 lämnade Stefan Löfven Hägglunds för en central ombudsmannatjänst inom Metall där han 2006 efterträdde Göran Johnsson som förbunds-

ordförande. Inom Socialdemokraterna tog han 2005 – som suppleant – plats i verkställande utskottet, partiets innersta kärna. Den 27 januari 2012 tog han efter Håkan Juholt över som partiordförande.

Som nybakad ordförande väckte Löfven uppseende genom att kritisera regeringen Reinfeldt för att inte i tillräckligt hög grad ”tala med näringslivet”. Vi ska dock ha i minne att han kom från Metall, det förbund inom LO-familjen som gjort sig känt för att vara allra mest företagsvänligt. Åren 2004–2012 satt han dessutom som vice ordförande i det dåtida Exportrådet, ett samarbetsorgan mellan stat och näringsliv vars uppgift var att främja svenska företags möjlighet att etablera sig och växa internationellt. Redan tidigare hade han därtill dragit flera lansar för svensk vapenexport. Runt milennieskiftet hade Löfven fingrar med i spelet i JAS-affären med Sydafrika och mer konkret att Saab sponsrade uppbygget av fackföreningen Numsas nya yrkesskola – villkorat med att fackföreningen gav sitt stöd till JAS-projektet. Och när Saab försökte sälja JAS-planet till

Brasilien kampanjade han för företagets räkning.

Annars var vinster i välfärden den hetaste frågan under Löfvens första år som partiordförande. Caremaskandalen 2011 hade rört upp opinionen och inför S-kongress 2013 fanns det en uppsjö av motioner som förordade ett vinstförbud. Partiledningen lyckades dock rida ut stormen och beslutet som togs var det betydligt mindre förpliktigande att ”begränsa” vinsterna. Och, trots en rad turer, har vi till dags dato överhuvudtaget inte sett någon förändring.

Väl i regeringsställning har det allra mest iögonfallande varit att den forne metallaren – med lagstiftning – försvagat arbetarklassens ställning. År 2019 förbjöds fackföreningar att vidta stridsåtgärder när ett avtal redan är tecknat av annan part, vilket i realiteten möjliggör för företag att ”avtalsshoppa”. Ett nytt sakernas tillstånd som vi påminnes om när Sveriges ledande företag inom solcellsbranschen – Svea Renewable Solar AB – ingick avtal med den gula fackföreningen Tingvallabro och därmed ställde den naturliga parten Elektrikerförbundet åt sidan. Det nya avtalet öppnar

bland annat upp för företaget att lägga övertid långt utöver arbetstidslagens regler. Inte att förglömma är heller försämringarna i Las som gör det lättare att avskeda anställda.

På det utrikespolitiska planet har vi också under Löfvens tid som statsminister kunnat notera remarkabla förskjutningar. Ett så kallat Världensavtal med Nato och ett militärt samarbetsavtal med USA har ingåtts. Avtalet med USA förvandlar i realiteten Sveriges formella alliansfrihet till en chimär och innehåller följande fem punkter:

- **Interoperabilitet** – vilket innebär att de två ländernas stridskrafter ska kunna fungera bättre tillsammans.
- **Övning och utbildning** – den svenska militära förmågan ska utvecklas genom ett allt tätare samarbete inom dessa områden.
- **Militärmateriel** – det är sedan länge ett viktigt samarbetsområde med USA, exempelvis är innehållet i JAS-Gripenplanen till hela 50 procent amerikanskt.
- **Forskning** – det handlar framför allt om att Totalförsvarets forskningsinstitut är inbegripet i en rad projekt tillsammans med sin amerikanska motpart.
- **Internationella operationer** – här var Sverige en viktig

Kommentar

Anders Karlsson

medspelare till USA i Afghanistankriget. Utöver detta har det än så länge främst handlat om att svenska militärer i Irak i samverkan med USA utbildat irakiska förband i kampen mot IS.

Men vad finns det då att placera på Löfvens pluskonto? Ja, det skulle i så fall vara att den svenska ojämlikheten under hans period som statsminister – uttryckt genom ginikoefficienten där 0 är lika med total jämlikhet och 1 total jämlikhet – inte ytterligare förvärrats utan legat förhållandevis still. Bidragande orsaker till det är de så kallade jämlikhetsreformer som V fått i genom i budgetförhandlingar, förbättringar i a-kassan samt en nedtrappning av jobbskatteavdraget i högre inkomstskikt.

Sammantaget är det dock ett rejält skadskjutet parti – med de lägsta opinionssiffrorna sen den allmänna rösträtts införande och där medlemsantalet enbart under förra året minskade med hisnande 15 000 (från 90 000 till 75 000) – som i början av november går till den kongress där Stefan Löfven lämnar över stafettpipen till sin efterträdare.

Anders Karlsson

FRAMÅT för
KPÖ:s Elke Kahr.

FOTO: CHRISTIAN JUNGWIRTH

Kommunister segrade i Graz

Det österrikiska kommunistpartiet (KPÖ) gjorde i helgen ett succéval i landets näst största stad Graz och blev regionens största parti med nära 30 procent av rösterna. Som Internationalen tidigare har uppmärksammat har Graz under lång tid varit en starkt fäste för KPÖ, som bland annat har organiserat juristhjälp för hyresgäster. Partiledare Elke Kahr meddelar nu att KPÖ inleder samtal med potentiella samarbetspartier. KPÖ, De gröna och socialdemokratiska SPÖ är tillsammans i klar majoritet, men det är i nuläget oklart om de kommer samarbeta.

KPÖ har en bakgrund som pro-sovjetiskt parti, men reformerades efter Sovjetunionens fall till ett allmänt vänsterparti. På de flesta håll i Österrike har KPÖ dock helt förlorat betydelse och får i nationella val bara runt en procent av rösterna. Men i Graz har man behållit en radikal framtoning och varit en etablerad politisk aktör som stadigt vuxit i betydelse under hela 2000-talet.

Schweiz röstade ja till samkönade äktenskap

Homosexuella par kommer inom kort att få gifta sig i Schweiz, efter att folket har sagt sitt i en landsomfattande folkomröstning. Redan i slutet av förra året godkände det schweiziska parlamentet lagförslaget om samkonat äktenskap. Men då samlade konservativa företrädare för olika högerpartier och kristna församlingar ihop över 50 000 namnunderskrifter vilket tvingade fram den aktuella folkomröstningen. Men om de konservativas baktanke var att stoppa legaliseringen av homoäktenskap, ledde helgens folkomröstning istället till att en rungade majoritet av befolkningen, 65 procent, röstade ja till lagförslaget "äktenskap för alla".

Homosexualitet avkriminaliserades i Schweiz redan 1942 och samkönade par kan registrera partnerskap, vilket omkring 700 par gör årligen. Men partnerskap ger inte samma rättigheter som äktenskap, bland annat när det gäller möjligheterna att adoptera barn samt att låta den ena parten ansöka om medborgarskap.

Rekordligt stöd för Biden

Stödet för USA:s president demokraten Joe Biden dalar. För första gången sedan tillträdet anser mer än hälften av Joe Bidens landsmän att han gör ett dåligt jobb, enligt en sammanställning av nio aktuella opinionsmätningar som Real Clear Politics gjort. Det är första gången sedan tillträdet i januari som andelen missnöjda går över 50 procent. 45,7 procent är nöjda med presidentens insatser. Joe Bidens opinionsstöd tog en avgörande vändning i mitten av augusti, ungefär samtidigt som talibanerna tog makten i Afghanistan. Då korsades kurvorna, fler började uppge att Biden gör ett dåligt jobb än de som gjorde tumme upp. Och nu har alltså de missnöjda gått över 50 procent.

Men Joe Biden har också fått hård kritik från sina tidigare anhängare för hur han behandlar flyktingar som försöker ta sig till USA. Detta inte minst efter en serie bilder och videoklipp som visar hur beridna amerikanska gränsvakter jagar och piskar haitiska migranter vid gränsen mellan USA och Mexiko.

Joe Biden.

FOTO: GAGE SKIDMORE

Storbritannien:

FOTO: LABOUR

LABOURLEDAREN

Keir Starmer anländer till konferensen i Brighton.

Kamp om partiets själ på Labours konferens

- ▶ Ledaren Keir Starmer vill avskaffa interndemokratin
- ▶ Vänstern inom Labour har inte gett upp kampen än
- ▶ Medlemmarna gick emot ledningen på många frågor

"Ska Labourpartiet vara en massrörelse som kan vinna val och förändra samhället i arbetarklassens intresse, eller ska partiet bara vara ett redskap för karriärister att utöva kontroll och klättra upp för den politiska stegen?" Det frågade sig den socialistiska tidningen *The Morning Star* i en ledare inför de brittiska socialdemokraternas femdagarskonferens som inleddes den 25 september i Brighton. Det kom att bli en strid om Labours själ mellan högern och vänstern i partiet.

Efter att adelsmannen Sir Keir Starmer förra våren tog över partiledarposten från den radikale socialisten Jeremy Corbyn, har Starmer genomfört massiva utrensningar av Corbys anhängare, vilket har lett till att över 120 000 av partiets runt en halv miljon medlemmar har lämnat partiet genom antingen utslutningar eller demoraliserade avhopp. Inte minst gäller det för den nya partiledningen att krossa den gräsrotsrörelse runt Momentum som en gång lyfte fram den tidigare otippade men populära vänsterpolitikern Jeremy Corbyn som Labours ledare 2015–2020, och gjorde Labour till ett folkrörelseparti.

Keir Starmer representerar den gamla partieliten som tillhörde den tidigare premiärministern Tony Blairs gäng, och som nu försöker vrida klockan tillbaka till när partiet var mer nyliberalt än socialistiskt. För att lyckas med detta har Keir Starmer infört ett nytt valsystem som innebär att den mer konservativa parlamentsgruppen får ett större inflytande vid tillsättning av partiledningen. Hans ursprungliga förslag att helt avskaffa den

interna partidemokrati med en röst per medlem, stoppades dock när fackföreningarna protesterade, men istället antogs en kompromiss som innebär att bara kandidater som har stöd av minst 20 procent av parlamentsgruppen får väljas till partiledningen.

– Att höja tröskeln på det här sättet kommer att förstöra vanligt folks rätt att få vara med och forma framtiden för partiet. Labour är på väg att bli ett parti enbart för Westminstereliten. Om 20-procentsregeln hade gällt vid partiledarvalet 2020 skulle Sir Keir Starmer enbart ha kandiderat mot sig själv, konstaterar Mish Rahman från gräsrotsrörelsen Momentum till *The Guardian*.

Rent politiskt märks också en ny högerkurs under Keir Starmers ledning. Tidigare krav på nationalisering av infrastruktur som järnvägar, samt elkraftverk och vattenverk, har strukits ur partiprogrammet. Jeremy Corbys tidigare ambitiösa program för en verkligt grön omställning genom statliga initiativ, har bytts ut mot fina ord om att underlätta för marknadens egna klimatsatsningar.

Labours svar för att utmana premiärminister Boris Johnsons konservativa och nationalistiska regering verkar också bli mer högerpolitik, som fler poliser och tuffare tag mot brottsligheten. Enligt Keir Starmers utbildningsplan ska skolan också se till att eleverna får lära sig om privat pensionssparade och hur bostadslån fungerar, så att de är mer redo för de utmaningar som väntar dem i ett individualistiskt marknadsanpassat liv, istället för att lösa problemen med låga

LABOUR:

Labour bildades av den brittiska fackföreningsrörelsen i början av 1900-talet som ett socialdemokratiskt parti men har av tradition inkluderat många politiska strömningar till vänster.

Kommentar

Per Leander

pensioner och brist på bostäder genom en social och ekonomisk politik för ett gemensamt samhällsbygge.

Men trots högerens grepp om partiapparaten upplevde ledningen även flera nederlag på konferensen. Redan första dagen avgick Andy McDonald, tilltänkt arbetsrättsminister i Labours skuggregering, eftersom den övriga partiledningen vägrade att gå med på kravet att höja minimilönerna från 10 till 15 pund, samt rätt till en ersättning som det går att leva på för långtidssjukskrivna. "Efter 18 månader av ditt ledarskap är partiet mer splittrat än någonsin", sa Andy McDonald när han vände sig till Keir Starmer i samband med sin avgång.

Konferensdeltagarna röstade även igenom två utrikespolitiska beslut som helt gick emot partiledningens önskan. Nämligen att partiet ska motsätta sig den nya omtalade militäralliansen mellan USA, Storbritannien och Australien i Sydkinesiska havet, samt att Labour ska fördöma Israel som en apartheidstat och uttrycka solidaritet med Palestina. Detta ses som ett stort bakslag mot den nya partiledningen som försökt använda just "antisemitism", det vill säga stöd för Palestina, som förevändning för många av massutslutningarna ur partiet. Än så länge är vänstern inom Labour inte besegrad.

Per Leander

DÄMPAD Valvaka med partiledarna Janine Wissler och Susanne Hennig-Wellsow samt Die Linkes gruppleddare Dietmar Bartsch i mitten.

Tyskland:

Katastrofval för Die Linke

- Komplicerad regeringsbildning väntar
- SPD blev valets stora segrare till slut
- Die Linke nästan halverades

I söndags gick Tyskland, västra Europas folkrikaste nation med 83 miljoner invånare, till parlamentsval. Det blev en slutpunkt för den 16-års långa eran med Angela Merkel som förbundskansler. Själva resultatet avspeglade de stora omkastningar i opinionen som ägt rum under det senaste halvåret. Största parti blev det socialdemokratiska SPD med 25,7 procent, en remarkabel upphämtning efter att man så sent som i maj låg och skvalpade på beskedliga 15 procent. Framgången kan nog till viss del förklaras med att dess kanslerkandidat, Olaf Scholz, med sin trygga framtoning var den som mest kom att symbolisera Merkels ledarstil och sågs som en garanti för kontinuitet. Dessutom lanserade SPD, ett i förhållande till den svenska socialdemokratin

ännu tydligare mittenparti, några smärre reformförslag – ett höjt barnbidrag, en ökad takt i bostadsbyggandet och avskaffande av den så kallade sambeskattningen. I Tyskland är det fortfarande vanligt att kvinnan i ett förhållande är hemmafru. Ett avskaffande av sambeskattningen skulle ekonomiska gynna kvinnor som ut på arbetsmarknaden. Detta förslag kan ha gett SPD en del röster i framför allt den yngre generationen.

För Tysklands andra stora parti, det kristdemokratiska CDU-CSU, blev valet något av en lång dags färd mot natt när man stannade på 24,1 procent, partiets sämsta resultat någonsin. Till en del berodde det på att dess kanslerkandidat, Armin Laschet, inte alls klarade av att axla Merkels fallna mantel. Därtill var partiet tämligen renons på nya förslag och utstrålade efter 16 år vid makten ett påtagligt drag av regeringströtthet.

De gröna landade på 14,4 procent, en ökning med över fem procentenheter i förhållande till det senaste valet 2017. Utifrån hur det såg ut i våras, när man till och med i någon enstaka mätning tonade fram som Tysklands största parti, var det trots allt en mindre besvikelse. En förklaring till det stora tappet

Kommentar

Anders Karlsson

är att dess kanslerkandidat, den unga Annalena Baerbock, under sommarmånaderna fick mycket negativ medial publicitet när hon anklagades för att i en nyutkommen bok ha kopierat texter utan att ange källor och därtill skönmålat sitt cv. Allt runt dessa "affärer" försköt fokuset bort från De grönas faktiska klimatpolitik, samtidigt som Tyskland härjades av svåra översvämningar.

För Die Linke slutade valet i en katastrof när man med 4,9 procent hamnade under spärren på fem procent och nu endast får representation i Förbundsdagen genom ett fåtal direktmandat. Det trots att partiet huserade tämligen ensamt på vänsterflanken, att väljarna såg klimatet och jämlikhet som de viktigaste frågorna och att uppenbara vänstervindar – med bostadsstrider, klimatkamp och arbetsmarknadskonflikter – blåser över Tyskland. Hur kunde det gå så illa? I en artikel på Arena Idé, 20/9, förutspådde Jonas Sjöstedt ett negativt valutslag för Die Linke. Han pekade bland annat på att partiets två ord-

förändaren – Janine Wissler och Susanne Hennig Wellsow – är nyvalda (på partiets kongress 27 februari) samt tämligen okända och "i det tyska valet står kanslerkandidaterna i centrum". Han kritiserade också att Die Linke i sin valpropaganda inte entydigt fokuserade på ett mindre antal förslag: "Det är snarare en katalog över bra politik än en prioritering av ett fåtal reformer". Sjöstedt menade också att "betydande politiska motsättningar" försvagat partiet. Die Linke är ett tämligen brett parti med allt från radikala socialdemokrater till grupperingar långt ut på vänsterkanten. Man har försökt att hantera detta genom att tillåta medlemmar att bilda tendenser/fraktioner och på det viset vinna gehör för sin sak. Men samtidigt handlar det givetvis även om att vidmakthålla en god stämning i partiet och att alla i någon mån

drar åt samma håll. En artikel i International Viewpoint, 30/4, trycker också på att en utmaning för Die Linke är att "komma bort från en kultur av fientlighet och misstänksamhet".

De senaste fyra åren har Tyskland styrts av en koalition bestående av kristdemokrater och socialdemokrater. Det vi nu har att vänta är sannolikt månader av sonderingar där Socialdemokraterna i första vändan försöker att bilda regering tillsammans med De gröna och det marknadsliberala FDP. Om det går i stöpet kommer troligtvis CDU att pröva lyckan utifrån samma koncept. De gröna och FDP står dock tämligen långt ifrån varandra politiskt och till slut är det inte alls omöjligt att SPD och CDU återigen kommer att bilda regering tillsammans.

Anders Karlsson

TYSKA VALET I SIFFROR

SPD	25,7%	(+5,2)
CDU-CSU	24,1%	(-8,8)
De gröna	14,8%	(+5,9)
FDP	11,5%	(+0,8)
AfD	10,4%	(-2,2)
Die Linke	4,9%	(-4,3)

Valdeltagande: 76,6%

Dessutom erhöll SSW danska minoriteten i Schleswig-Holstein, ett direktmandat.

FOTO: JO DOWNING STREET

FOTO: STEFFEN PROSDORF

CDU:s Armin Laschet har inte riktigt lyft efter Angela Merkels farväl.

Berlinborna vill expropriera storbolagens hyreslägenheter

FOTO: @MONTECRUZFOTODOC

I Berlin har lägenhetshyrorna fördubblats under det senaste decenniet, och många bostäder ägs av stora privata fastighetsbolag, som inte sällan i sin tur ägs av riskkapitalbolag. Efter en kampanj från aktivister infördes i fjol ett hyrestak för att sätta stopp för problemet, men tidigare i år underkändes det av en domstol.

Nu har rörelsen Deutsche Wohnen & Co enteignen (Expropria Deutsche Wohnen & Co) tagit ett nytt grepp om hyreskampen. I samband med det nationella valet i söndags hölls även en folkomröstning i Berlin, där frågan var just om man ville att delstaten ska expropriera alla

privatägda bostadsbolag som äger fler än 3 000 lägenheter. Totalt handlar det om 240 000 hyresrätter. 56,4 procent av berlinarna röstade ja.

Men det återstår att se om det faktiskt kommer genomföras. Omröstningen är inte lagligt bindande, och det enda parti som har sagt sig vilja genomföra ett övertagande är vänsterpartiet Die Linke, som störtök i det nationella valet och hamnade precis under spärren.

De två största partierna, socialdemokratiska SPD som vann valet och kristdemokratiska CDU motsätter sig en expropriering, liksom liberala FDP

som sannolikt kommer ingå i försöken att bilda en regeringskoalition.

Dessutom skulle delstaten om den faktiskt övertar fastigheterna betala ersättning till de privata bolagen, och det är oklart hur mycket det skulle bli. Enligt kampanjen skulle det landa på mellan 7,3 och 13,7 miljarder euro, men Berlins senat anger beloppet till mellan 29 och 39 miljarder euro.

Oavsett om en expropriering blir av eller inte har dock strålkastarljuset återigen riktats mot de höga boendekostnaderna i den tyska huvudstaden.

Rasmus Klockljug

1 898 strejker i 101 länder ingick i höstens första globala klimatstrejk som hölls förra fredagen. I Tyskland ska omkring 620 000 personer ha strejkat enligt Fridays For Futures lokalgrupp i Berlin, där rörelsens grundare Greta Thunberg deltog.

FOTO: STEFAN MÜLLER (CLIMATE STUFF)

Global klimatstrejk för systemskifte

Två dagar efter strejken hölls det tyska valet, vilket Thunberg uppmärksammade i sitt tal. Inför drygt 100 000 människor som samlats framför parlamentet i Berlin sade hon:

– Inga partier gör vad som behövs, och inte heller de löften som avgetts är i närheten av det som krävs för att uppfylla Parisavtalet.

– Det är viktigt att rösta, men det är inte tillräckligt. Om vi vill säkerställa att det finns en framtid på planeten måste vi vara aktiva medborgare och gå ut på gatorna, som vi gör i dag. Vi behöver bli klimataktivister och kräva verklig förändring, för förändring är inte bara möjligt, det är också akut nödvändigt. Men när tillräckligt många människor kräver en förändring kommer det ske, och därför kommer vi fortsätta så länge som det krävs.

Greta Thunbergs röst dröp av sarkasm när hon fortsatte:

– Många talar om en ”grön hållbar återhämtning” efter pandemin, vad nu det betyder, och världsledare utlovar ”gröna investeringar” och sätter vaga mål långt fram i tiden för att kunna säga att de agerar för klimatet. Men faktumet att vi befinner oss i en kris som vi inte kan bygga, köpa eller investera oss ur verkar skapa en kollektiv mental kortslutning hos dem som har makt. Ju längre de fortsätter låtsas som att vi kan lösa klimatkrisen inom dagens system, desto mer ovärdelig tid förlorar vi.

Kritiken mot det nuvarande systemet är så stark inom Fridays For Future att parollen för de globala strejkerna numera är ”uproot the system” – dra upp systemet med rötterna.

Något som återspeglades i hur Thun-

berg avslutade sitt tal i Berlin:

– Vi kan inte längre överlåta åt dem som har makt att ta hand om situationen. Vi får aldrig ge upp. Det finns ingen återvändo nu. Vi vill se förändring, vi kräver förändring, och vi är förändringen!

Fridays For Future kommer hålla nästa globala klimatstrejk den 22 oktober.

Rasmus Klockljug

Under Nordic Rebellion 21 – 29 augusti greps 129 personer för sina protester mot den norska oljeutvinningen. Rättegångarna i Oslo pågår fortfarande och en av de åtalade är Jacob Oscarson. Här följer den slutplädering han höll i Oslo onsdag 22 september.

”Jag är ingen brottsling – jag är en budbärare!”

Jag heter Jacob Oscarson, jag är 48 år och arbetade som programmerare under cirka 27 år. Nu skall jag förklara varför jag gjorde som jag gjorde.

Vi vet redan allt vi behöver veta om saken. Men jag tänkte ändå höra några vittnen: jag kallar 97 procent av alla världens klimatforskare.

Som tur är vet vi redan mycket väl vad de säger, så vi måste inte ha dem fysiskt i rummet. Ni får helt enkelt låtsas att ni hör dem säga det ni redan hört dem säga så många gånger.

Jag medger att jag utfört civil olydnad. Jag är inte den förste att göra det. Jag medger handlingen men jag medger inte att den var brottslig.

För 116 år sedan sökte Norge sin frihet från Sverige. Den svenska riksdagen gav sitt mandat till Sveriges krigsmakt att använda militärt våld för att tvinga Norge till lydnad.

I Sverige fanns en aktivist inom arbetarrörelsen som hette Zeth Höglund. Jag har namngett en av mina söner efter honom. Zeth Höglund lät publicera en pamflett som han kallade ”Ned med vapnen!”. Dess paroll blev ”Fred med Norge!”. Delvis på grund av pamfletten blev opinionen för stark för den svenska statsmakten. Sverige avblåste sitt militära hot och det blev inget krig.

Zeth Höglund dömdes till 6 månaders fängelse för att ha publicerat pamfletten. Han lät sig inte avskräckas – 11 år senare kom han att dömas igen för en annan antimilitär pamflett. Den gången dömdes han till 1 års fängelse på Långholmen i Stockholm.

Men det var opinionen som hindrade svenskt militärt våld, inte individen Höglund.

Inom kemin talar man om att en kemisk reaktion kan behöva startas av en så kallad katalysator. Det är ett ämne som kan användas för att starta en kemisk reaktion. Zeth Höglund var en mänsklig katalysator för att starta en mänsklig reaktion för ett gott mänskligt resultat.

Jag utförde min handling för att jag hoppas att efter jag gjort handlingen kanske, kanske kommer opinionen att fortsätta processen för att hindra vansinnet med oljeutvinningen.

Därför är jag ingen brottsling utan en budbärare.

Zeth Höglunds pamflett.

Jag har tyvärr dålig hälsa. Som ni ser har jag ärr på huvudet. Jag drabbades av en förmodat dödlig hjärntumör när jag var 23 år gammal. Jag gick igenom 3 hjärnoperationer och 2 strålbehandlingar. Troligen kommer jag ha en kortare livslängd än genomsnittet.

Detta gör att jag tänker mycket på konceptet tid och vad jag kan göra med den jag trots allt har.

Ibland vill jag bara nypa mig i armen och hoppas att det allt det här är en mar-dröm. Mänskligheten håller på att mixras med självaste atmosfärens kemiska sammansättning.

Det är inte bara dumt, det är suicidalt.

Så eftersom jag kanske inte har så mycket tid måste jag välja den starkaste form av påtryckning jag har till hands: civil olydnad.

Jag är en budbärare – inte en brottsling.

Sedan vill jag göra en kommentar till vad min advokat nyss sade om FN:s deklara-tion om mänskliga rättigheter, artikel 11 paragraf 143. Den nämner att stater inte bör slå ner för hårt på protester som tar upp ”pressing social need”.

Begreppet ”pressing” behöver utökas i just tid – försiktigt räknat har det funnits människor i Europa i 55 000 år. Om vi skulle jämföra det med en tänkt livslängd på 80 år betyder det att det har funnits människor här i 687,5 av våra moderna livstider.

Tiden 1 av 687,5 måste väl ändå räknas som ”pressing”? Och då har jag alltså bara räknat med hur länge man kan påvisa dagens typ av människor i Europa. Vi vet mycket väl att människan som art är långt äldre än så.

Jämför också med att om vi räknar väldigt försiktigt på när klimatkrisen är

riktigt allvarlig, säg 2100, så är det 2100 – 2021 = 79 år kvar. Det är alltså ett år mindre än den moderna livstiden på 80 år. Fortfarande ”pressing”, eller hur?

[Här blev jag avbruten av domaren]

Om du vill hjälpa till på något sätt så är det bästa att engagera sig i klimatrörelsen. Om du inte kan det just nu, men har möjlighet att stötta ekonomiskt, bland annat till våra böter, så kan du bidra här. Jag har råd att betala en eventuell bot men det var många ungdomar som deltog. De kanske inte har samma ekonomiska möjligheter som jag.

Jacob Oscarsson

STÖD NORDIC REBELLION

- Swish 123-1600063
- Bankgiro 306-1116
- Märk betalningen med ”böter”

Jacob Oscarson fastklistrad i gatan i Oslo under Nordic Rebellion i Oslo. Tydligen ett grovt brott. Foto: XR.

FOTO: RODRIGO FERNÁNDEZ

Till minne av Patricio Manns

Patricio Manns, en av Chiles mest framträdande och inflytelserika kompositörer och textförfattare, gick bort den 18 september vid 84 års ålder. Pinochets militärdiktatur tvingade honom i exil 1973, men han fortsatte sin kamp med fast övertygelse. Med-

an Manns var i Europa mördade militären sonen vid Talcahuanos flottbas med 16 bajonetthugg i bröstet för att den unga mannen bar samma namn som sin far. Nationella medier i Chile minns nu om denna beundrade sångare och författare, men utelämnar

hans viktiga politiska roll i motståndet mot Pinochetdiktaturen. För faktum är att Patricio Manns förutom att vara kulturarbetare också var vänsteraktivist; först i kommunistpartiet, sedan i MIR och stadsgerillagruppen FPMR (Revolutionära

Kampen för säker sex och rätten till familjeplanering

Med sin nya bok *Lust och nöd – Karin & Nils Adamsson, sexualupplysningens pionjärer* tar sig historikern Gunnela Björk an att skildra den svenska sexualpolitikens historia och om arbetarparet som blev företagare och kämpade för rätten till preventivmedel och familjeplanering. Per Leander har läst den.

Historikern Gunnela Björk har tidigare bland annat skrivit biografier om den socialistiska agitatorn Kata Dalström och den brittiska premiärministern Margaret Thatcher. Hennes nya bok *Lust och nöd* är en skildring av den svenska sexualpolitikens historia, med fokus på paret Nils Adamsson och Karin Hollman-Adamsson, som var pionjärer vad gällde sexualupplysning och familjeplanering genom information om och försäljning av preventivmedel. Något som delvis var förbjudet i det moralkonservativa Sverige under 1900-talets första hälft.

Karin Hollman och Nils Adamsson träffades 1911 hemma på en middag hos den gemensamma vännen Zeth Höglund, som då var ledare för det socialdemokratiska ungdomsförbundet, och ingick snart i ett bitvis stormigt äktenskap som ändå skulle vara livet ut. Båda kom från fattiga arbetarfamiljer och hade rört sig politiskt mellan syndikalism och socialdemokrati, men i första hand intresserade de sig för sexualpolitiska frågor som rätten till preventivmedel och fri abort.

Med undantag för enstaka kämpar som Hinke Bergegren, var sexualpolitiska frågor vid denna

tid inget som arbetarrörelsen fäste större vikt vid. Den socialdemokratiska ledningen med Hjalmar Branting i spetsen var visserligen för kvinnlig rösträtt, men intresserade sig i övrigt inte speciellt mycket för så kallade kvinnofrågor. Nils Adamsson och Karin Hollman-Adamsson skulle bli pionjärer när de öppnade upp en butik vid Tegelbacken i Stockholm där de började sälja och informera om preventivmedel som "gummi", det vill säga kondomer, men också sjukvårdsartiklar som kunde användas till aborter, vilket var strängt förbjudet.

Både Nils Adamsson och Karin Hollman-Adamsson skulle få sitta i fängelse för sin verksamhet. När Karin 1912 dömdes till två månaders fängelse som ansvarig utgivare för en försäljningskatalog med kondomer, fick hon sitta av sin tid på Östermalms kvinnofängelse, där många av de andra fångarna var fattiga kvinnor som i desperation hade dödat sina egna oönskade barn. Just det vanligt förekommande samhällsproblem som Nils och Karin Adamsson ville motverka genom kampen för rätten till familjeplanering.

Men även om den politiska kampen låg till grund för Nils och Karins verksamhet, så drev de också en affärsverksamhet som

ADAMSSONS sjukvårdsbutik i Uppsala 1955.

så småningom kom att blomstran när försäljningen av kondomer legaliserades under slutet av 1930-talet, och inte minst tack vare att den mer ekonomiskt sinnade Karin tog över ledningen för företaget från sin mer slösaktige man. Tillsammans med försäljningen av andra hygien- och sjukvårdsartiklar – och med tiden även barnkläder genom grundandet av butikskedjan Polarn o Pyret – växte verksamheten till ett lite imperium med butiker i de flesta storstäder, men också postorderförsäljning och kondomautomater lite varstans.

Som exempel på hur spridd verksamheten var i landet, kan nämnas att när Karin Hollman-Adamsson på gamla dar tog med sina barnbarn på en bilresa genom Sverige, kunde de istället för att ta in på hotell sova över på tältängar i butiklokalerna hon ägde i de många städer de besökte.

Själv tar Gunnela Björk med läsaren till historiska och i viss mån försvunna platser i Stockholm, som de gamla Klara-kvarteren där Nils Adamsson gärna tillbringade (alldeles för mycket) tid på rökiga krogar

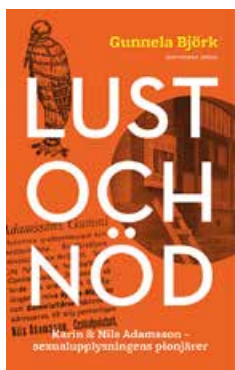
och ölcaféer med journalister, poeter och konstnärer. Vi rör oss i arbetarrörelsens kvarter runt Norra Bantorget med Folkets hus och LO-borgen, och vidare till villastadsdelen Äppelviken i Bromma, dit många ledande socialdemokrater – inklusive Nils Adamsson och Karin Hollman-Adamsson – gärna bosatte sig när de kommit upp sig lite i samhället, och slutligen till det begynnande miljonprogrammets moderna familjebostäder med stora ljusa lägenheter.

Lust och nöd slutar på sätt och vis lyckligt med att många av de sociala, demokratiska och sexuella rättigheter vi idag tar för givet stadfästs. Men att dessa rättigheter inte kan tas för givet och att klockan kan vridas tillbaka blir tydligt vid en utblick över världen idag, då till exempel Polen – en gång ett föregångsland för fria aborter – i princip nu har totalförbud aborter och en mycket reaktionär abortlag nyligen infördes i Texas. "Det är med rätten till sexualkunskap, preventivmedel och abort som med demokratin: den måste ständigt erövrats", konstaterar Gunnela Björk i slutet av sin bok.

Per Leander

Jordens Vänner har nominerat tre kandidater till årets Greenwashpris, det vill säga aktörer som säger sig agera för klimatet men inte gör det: Statliga AP-fonderna som investerar våra pensioner i fossiljättar samt företag som bidrar till skövling av regnskog; Fossilfritt Sverige som sedan 2015 arbetat hårt med att framföra "business as usual" som en lösning på klimatkrisen; samt kampanjen "Den Svenska Gruvan" som nomineras för sin förskönande bild av gruvnäringens roll i klimatomställning men undviker helt att nämna att en hållbar omställning även inkluderar miljö och mänskliga rättigheter. Du kan rösta på din "favoritkandidat" på www.jordensvanner.se till och med den 6 oktober då priset delas ut.

Bok

Lust och nöd av Gunnela Björk
Historiska Media 2021

FOTO: YLVA SÄFVELIN

FÖRFATTAREN Gunnela Björk.

Vänsterrörelsen och Patriotisk front Manuel Rodriguez). Manns blev i exil FPMR:s talesperson utomlands, och författade FPMR:s officiella hymn. Förra året bekräftade Manns att han i Frankrike deltog i planeringen av attentatet mot Pinochet i september 1986 då ett flertal militärer oskadliggjordes, men från vilken diktatorn kom oskadd.

Manns hade ett fruktbart konstnärligt samarbete med kända musikgrupper som Inti Illimani, Illapu och även med yngre artister som Ana Tijoux och Manuel Garcia. Den senare turnerar just nu Europa och fick den chockerande nyheten om Patricio Manns bortgång i samband med sin konsert i Stockholm.

Patricio Manns lämnar vidare

en rik låtskatt med sånger som *Fången från Til Til*, *Allende*; *Amerika min älskade*; *Innan du älskar igen*; *Gammal*; *Araucarita* och *Där uppe i bergskedjan*, för att nämna några. Sin sista låt *La calle* komponerade Manns som en hyllning till dem som gjorde uppror i samband med det "sociala utbrottet" den 18 oktober 2019 vilket förändrade Chiles historia.

Som Jorge Luis Borges, en annan gigant i latinamerikansk litteratur, engång sa: *Det som verkligen var, går inte förlorat. Intensitet är en form av evighet.* Flyg högt Patricio Manns.

Alex Fuentes

Stig Sjödin

– en av våra främsta arbetarpoeter

Magnus Nilsson är professor i litteraturvetenskap vid Malmö universitet. I sin forskning har han fokuserat på arbetarlitteratur och frågor kring litteratur och klass. I år har han kommit ut med boken *Kampdiktare i folkhemmet – Arbetarpoeten Stig Sjödin*.

Stig Sjödin (1917–1993) föddes och växte upp i Sandviken. Kommen från ett arbetarhem föll det sig naturligt att han efter sexårig folkskola tog anställning vid ortens i särklass största arbetsplats, järnverket, där han kom att bli kvar i tio år. Politiskt var socialdemokratien totalt dominerande i Sandviken och som ung arbetare gick Sjödin med i SSU. Det var här, som mötessekreterare, han först upplevde den lyckobringande känslan av att faktiskt kunna formulera sig, att bokstäverna var hans vän. Sugan på mer kunskap gick han 1939–1941 vinterkurser vid arbetarrörelsens egna folkhögskola i Brunnsvik där han bland annat fördjupade sig i Dan Anderssons diktning.

Sjödin hade gett ut två diktsamlingar när det formidabla genombrottet kom 1949 med *Sotfragment*. Kärnan i denna diktsamling är bilder av de olika arbetsmomenten på järnverket och människan bakom den kroppsliga utsvettningen eller yrkesbeteckningen. Frågan är om vi i Sverige någonsin – förr eller senare – i poesins form fått oss till livs en skarp teckning av arbetets värld.

Av Stig Sjödens övriga diktsamlingar kan nämnas *Bo bortom tullen* (1966), *Har ni flaggproblem?* (1970), *Livets starka smak* (1974), *Förklaringsstapet* (1977) samt *Näverbrev* (1988).

Det som är så befriande med Magnus Nilssons biografi är att han lägger hela tonvikten på Sjödens faktiska skapande, i form av en inspirerande närläsning av centrala dikter, och låter oss förbli helt ovetande om hans privat- och familjeliv. Nilssons allra största insats är dock att han lyfter fram allt Sjödin skrev vid sidan om de på Bonniers

LITTERATURPROFESSORN och författaren Magnus Nilsson.

utgivna diktsamlingarna, i form av under decenniernas lopp ett kontinuerligt flöde av dikter i fackförbundstidningar eller prologer i samband med kongresser – som exempelvis när en Max von Sydow iförd blåstall läste upp ett bidrag från Sjödens penna i samband med Kommunals kongress 1958. Stig Sjödin var inte bara en arbetardiktare utan även en arbetarrörelsens diktare.

Intressant är därtill ett kapitel där Nilsson lyfter fram hur dagens arbetardiktare Jenny Wrangborg och Johan Jönsson i sitt skapande inspirerats och påverkats av Sjödin. Den lilla boken jag har i kanten är att Nilsson i något enstaka kapitel blir lite väl akademisk i sin framställning.

När Stig Sjödin slutligen avled 1993 – i en tid när arbetarlitteraturen på många sätt var på tillbakagång – skrev journalisten och författaren Jan Mårtensson följande i en dödsruna i *Arbetet*: "Sjödin var en av våra få verkligt betydande arbetardiktare. Han var för poesin vad Ivar Lo var för prosan". Därefter har vi de senaste knappa 25-åren glädjande nog, trots arbetarrörelsens

generella kräftgång, kunnat bevittna något av arbetarlitteraturens renässans. Det manifesteras inte minst av att de inom genren årligen utgivna titlarna brukar kunna räknas till över 100. Bara ett fåtal av dessa får dock en större spridning. Akilleshälen är att det saknas en väl utbyggd infrastruktur för distributionen, till skillnad mot när *Folket i Bild* 1941–1960 spred massupplagor på arbetsplatserna genom som mest över 7 000 bokombud.

Anders Karlsson

Bok

Kampdiktare i folkhemmet - Arbetarpoeten Stig Sjödin
Magnus Nilsson
Verbal förlag, 2021

FOTO: ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Motsträviigt

Motsträviigt och med hjärtat fyllt av trots erkänner jag detta; det var inte sotet, dammet, smutsen, inte heller hemgång med musklerna skälvande i kramp och ögat urgröpt av natters vaka, inte heller valkarna, som var förnedring. Nej, det var den osynliga nåden att få slita ut sig, den stora favören att få välja där ej val fanns.

Ur *Sotfragment* 1949

Bandvalsaren

Med sparsamhet och övertid drog han fram tre pojkar till studenten Han andades och leude genom dem, de blev trappor mot solen. Själva har han aldrig varit på bio eller teater eller haft tid att läsa böcker. De har lyckats och kommer hem till helgerna och talar med främmande röster om dessa ting. Deras kvinnor har kalla ögon och föraktar honom när han äter med kniv. Han ska aldrig förstå vem som murat hans ensamhet.

Ur *Sotfragment* 1949

Socialistisk rikskonferens 9-10 oktober

Kapitalismens kris och vänsterns uppgifter

Stöd SP:s
rikskonferens
Pg 39 69 1-1
Varenda krona
behövs!

SOLIDARITET OCH SYSTEMSKIFTE

Röster inför SP-konferensen

Nästa helg, 9–10 oktober, håller Socialistisk Politik rikskonferens för att diskutera det politiska läget och socialisters uppgifter. Internationalen frågade ett antal SP:are hur de ser på dagens viktigaste politiska utmaningar, hur vänstern bör utvecklas och vilka hjärtefrågor de brottas med – samt hur SP kan bidra.

Antikapitalism i klimatfrågan

Erik Schölin, Södertälje:

Jag arbetar som dietist i primärvården. Är aktiv i Vänsterpartiet och Socialistisk politik.

Det viktigaste frågan för vänstern just nu är klimatet. Läget är akut och det är bara vänstern i bred mening som genom sin antikapitalism kan erbjuda något alternativ till status quo.

På kort sikt behöver vänstern driva frågor med ett tydligare klassperspektiv. Eftersom arbetarklassens befrielse, som bekant, bara kan vara dess eget verk måste vi ta striden ute på arbetsplatser, bostadsområden, organisering i olika folk rörelser. Visa var konfliktlinjen går, skaffa oss erfarenhet av kamp, solidaritet, tro på att förändring är möjligt, en annan värld är möjlig. I det längre perspektivet hoppas jag att vänstern kan utvecklas till den breda massrörelse vi behöver, inte bara i parlamenten, men ute i folk rörelser, ute i människors vardag.

Jag ser SP som en otroligt vik-

tig inspirationskälla, en kraft, som ger möjlighet till politisk diskussion, nya perspektiv, utan att tappa bort erfarenheter och program från 50+ år av organisering och aktivism. Inte minst utifrån ett internationalistiskt perspektiv. Jag tror SP har en viktig plats som strömning i Vänsterpartiet och den breda vänstern och tror att vi kan utgöra både en inspiration för andra och ge kraft åt oss själva att fortsätta driva kampen för ett bättre samhälle.

Hälsning om migrationspolitikens djävulskap

Karin Fridell Anter, Uppsala:

Tack för att ni frågade mig – men tyvärr kan jag inte svara på annat än den första frågan. Nedanstående platsar alltså inte i Intis "rundfrågning" – se det i stället som en hälsning till kamraterna på konferensen.

För ett par veckor sedan lämnade jag sista korrekturerna för den stora boken "Den onödiga flyktingkrisen – rättssäkerheten, civilsamhället och flyktingarna 2015–2021" som kommer ut i mitten av oktober. En "civilsamhällets vitbok" med 50 olika författare. Nu är det en massa arbete med att "lansera" boken på olika sätt, inklusive release-möten i åtminstone Stockholm och Göteborg.

Utöver det så är läget för de unga flyktingarna i Sverige jättekritiskt, och därmed behovet av hjälp från Stöttepelaren, där jag är ordförande. Många som flytt till Frankrike eller Tyskland blir nu återdeporterade till Sverige med hänvisning till principen

om första asylland. Sverige tar villigt emot dem men de får inte ett öre av stat eller kommun att leva på. Andra släpps ur förvaren eftersom det inte går att utvisa dem till Afghanistan – och står på gatan utan pengar eller bostad. De som fått tillfälliga uppehållstillstånd enligt gymnasielagen lever i limbo när de inte lyckats få fast jobb inom sex månader. Migrationsverkets godtyckliga och ineffektiva hantering av ärenden (numera verifierat av Riksrevisionsverket!) gör att många mår väldigt dåligt. Allt detta kräver jättestora insatser från civilsamhället, och Stöttepelarens pengar kommer i längden inte att räcka till alla som egentligen är berättigade till vårt stöd.

Utvisningarna till Afghanistan är stoppade tillfälligt, men Migrationsverket har fortfarande inte bestämt sig för om Afghanistan är farligt eller ej. Vi är många inom asylrättsrörelsen som driver kravet på uppehållstillstånd

för dem som drabbats av att den tillfälliga begränsningslagen från 2016 helt rättsvidrigt hade retroaktiv verkan.

Så hur gärna jag än skulle vilja orkar/hinner jag inte hänga med och engagera mig i andra politiska frågor. Lycka till med konferensen – och jag hoppas att jag så småningom ska orka lyfta blicken från all djävulskap som den svenska migrationspolitiken innebär.

Varma hälsningar från Karin Fridell Anter!

Solidariteten är nyckeln

Margareta Johansson, Malmö:

Jag är aktiv i solidaritetsarbetet för Palestina och medlem i Palestinagruppen här i Malmö. Så har jag också gått med i Vänsterpartiet och börjat ta del i arbetet där.

Det är dags att vänstern börjar sätta agendan. Det var bra att Vänsterpartiet satte ner foten när det gäller marknadshyror. Nu gäller det att hålla i och fortsätta att föra fram ett underifrånsperspektiv och hela tiden utmana de rikas intressen.

Vänstern får inte bli några folkhemsromantiker. Visst var det bra att de ekonomiska klyftorna minskade under en period av industriell expansion men vi ser ju vad som har hänt sedan. Det behövs en annan samhällsordning som bygger på att

tillgodose människornas behov och inte enskildas vinstintresse.

Vi måste föra fram kampens internationella karaktär. Solidariteten mellan arbetare i världens länder är på sikt nyckeln till en bättre världsordning.

Ekonomisk demokrati och systemskifte

Robert Armblad, lärare i Växjö, medlem i V och SP:

Det jag känner är de allra viktigaste frågorna idag är de där det finns en öppning för systemskifte. Där det finns möjlighet att börja bryta upp den borgerliga hegemonin och bilda om man så vill öar av socialism. En av de större möjligheterna gäller det svenska skolsystemet där man ser hur högern börjar vackla och skolkapitalisterna börjar ta till en allt starkare motoffensiv. Men det gäller att inte luras av de skenreformer som nu framförs av framför allt borgerliga partier. Det gäller att hålla ögonen mot målet och inte backa, vi har stora delar av befolkningen med oss.

Ett område där jag ser utvecklingspotential i Vänsterpartiet är gällande ekonomisk demokrati

som ligger helt rätt i tiden och väl inom partiets nuvarande politiska linje. Ett par frågor där man kan tänka sig att den ekonomiska demokratin skulle te sig naturligt är gällande den gröna omställningen och kampen mot arbetslösheten.

Gällande klimatkrisen så vet vi att den kapitalistiska expansionen och överproduktionen måste brytas och ersättas med en planerad och gemensamt styrd produktion med massiva gröna offentliga investeringar för att det ska vara långsiktigt möjligt att rädda klimatet. Sedan har vi den konstanta massarbetslösheten som också bara kan stävjas med medveten samhällsplanering. Något väldigt positivt är att dessa två frågor kan kombineras på ett naturligt sätt.

Socialistisk Politik bör finnas som ett radikalt nav inom den socialistiska arbetarrörelsen för utbildning, aktivism, diskussion och opinionsbildning. En sammanslutning där man kan mötas över parti- och organisationsgränser för att komma fram till vad som kan göras idag och vad vi bör göra imorgon.

Socialistisk rikskonferens 9–10 oktober, Kafé Marx, Stockholm

TA CHANSEN att vara med när vi diskuterar kamp och socialism utan medietaktiska skygglappar eller parlamentariska hänsyn. Medlemmar och sympatisörer anmäler sig genom att mejla till info@socialistiskpolitik.se för information och tillträdeslänk. Den politiska rapporten och förslaget till resolution publiceras på www.socialistiskpolitik.se

آرگن ف ڈیل

Ladyfinger peak är (det engelska) namnet på en mycket brant och därmed nästan helt snöfri bergstopp i nordligaste Pakistan. Förutom sin karaktäristiska spetsighet, som med lite fantasi skulle kunna associeras med en fingernagel, har Ladyfinger Peak den egenheten att dess spets slutar exakt 6 000 meter över havet.

6 000 är också den exakta siffran på vad ni prenumeranter samlat in till vårt tidningsprojekt den föregående veckan. Ett finger till de mörkermän som försöker sänka Internationalen?

Supporta Intis!
PG 67 82 72 – 6
SWISH: 123 539 30 53
 Årets resultat hittills är
118 788:-

Grattis Göran!

Vi vill passa på att gratulera Göran Kärman, Internationalens Brasilienexpert och tillika solidaritetsaktivist och förortskämpe från Husby, som fredagen den 1 oktober fyller 65 år. Även om denne gamle industriarbetare nu får gå i välförtjänta pension, så hoppas vi att han fortfarande vill fortsätta att skriva för oss på Intis när andan faller på.

Grattis Göran!

Red.

GBG för fri kollektivtrafik

Fem frågor till Anders Karlsson, som deltog på SP- Göteborgs torgmöte 25 september om avgiftsfri kollektivtrafik

Varför propagerar ni för avgiftsfri kollektivtrafik?

– Främst för att den globala uppvärmningen är vår tids stora ödesfråga. Idag står privatbilismen för nästan 20 procent av de totala svenska växthusgasutsläppen. Det är samtidigt som kollektivtrafiken endast utgör runt 40 procent av det motoriserade resandet i Göteborg, en siffra som – med hjälp av avgiftsfritt på spårvagn och buss samt höjda trängselavgifter – kan bli avsevärt mycket större.

Finns det något annat skäl?

– Ja, avgiftsfri kollektivtrafik skulle innebära en markant lättnad för alla låginkomsttagare med en livssituation där månadsavgiften på 795 kronor utgör en tung utgift.

Har avgiftsfri kollektivtrafik genomförts någonstans i världen?

-- Ja, Luxemburg var förra året första land att göra det. På stadsnivå finns det flera exempel, som Estlands huvudstad Tallinn. Och bland svenska kommuner har redan Fagersta, Hallstahammar, Ockelbo, Sala och Surahammar helt avgiftsfritt, medan man i Kiruna endast betalar 600 kronor för ett ett årskort.

Hur ska det finansieras?

– Dagens Etc har räknat på det och kommit fram till att det skulle innebära en månatlig kommunal skattehöjning på 328 kronor för den som tjänar 25 000 kronor – mer för dem däröver, mindre för dem därunder. Om vi undantar pensionärer, som

redan idag under stora delar av dygnet åker gratis, blir höjningen för övriga endast något marginellt större – och oerhört långt från dagens 795 kronor. Ännu bättre skulle det givetvis vara om denna reform genomfördes i hela landet, med en återinförd förmögenhetsskatt som en möjlig finansieringskälla.

Har ni några vidare perspektiv för denna kamp?

– Vi har tankar om att inte enbart vara vid Stigbergstorget utan även sprida budskapet på andra platser i Göteborg. När väl pandemin lagt sig bör vi nog också fundera över att få till stånd en kampanj i vår kommun – med så många organisationer som möjligt involverade. Dessutom bör vi försöka att få Vänsterpartiet att driva frågan i samband med nästa års kommunval. Och inte minst vill vi vara en tändvätska till aktion i andra delar av vårt avlånga land.

Carmen Sandiego

**Dags att förhandsbeställa
 Kommer i mitten av oktober!**

www.onodigaflyktingkrisen.se

Socialistisk Politik vill avskaffa kapitalismens fåtalsmakt, där kortsiktig vinst för några få går före allt annat. Vi verkar för ett socialistiskt samhälle där storföretag, banker och naturresurser ska ägas gemensamt och skötas demokratiskt med hänsyn till de ekologiska ramar naturen ger.

För att genomföra denna ekosocialistiska inriktning måste vi bygga ett samhälle med demokratisk och jämlik självförvaltning utan privilegier eller fallskärmsavtal. Bara en grundlig samhällsomvandling kan lösa planetens ödesfrågor: den globala uppvärmningen, miljöförstörelsen, krigen och den extremt ojämna fördelningen av resurser mellan människor i världen. Vi har bara en planet – det kräver internationell solidaritet.

För att ta några steg mot detta idag krävs det enhet, sammanhållning och kamp för gemensamma intressen mellan alla delar av den breda arbetarklassen. Fackföreningarna måste vara demokratiska och slåss både för sina medlemmar och för dem som står utan jobb. Vi är feminister; sexism och förtryck av HBTQI-personer måste bekämpas. Vi är anti-rasister, bekämpar nationalism och högerextremism samt de imperialistiska krigen för olja och herravälde.

Socialistisk Politik är en socialistisk inspirationskälla, öppen för medlemmar i övriga vänstern. Socialistisk Politik är ansluten till Fjärde Internationalen som samlar socialister och revolutionärer på alla kontinenter.

Socialistisk Politik
 Box 7043, 402 31 Göteborg
 PlusGiro: 678168 – 6

www.socialistiskpolitik.se

E-post:
socialistiskpolitik@gmail.com

Skype:
sp_sverige

Socialistisk Politik
 kampfond Pg. 39 69 1-1

STÖDPRENUMERATION PÅ INTERNATIONALEN!

Ja tack! Jag vill betala mer för att få Internationalen varje vecka!

- Helår (ord. pris 365 kr)
- Halvår (ord. pris 190 kr)
- Kvartal (ord. pris 99 kr)
- Provmånad 50 kr
- Autogiro (ord. pris 33 kr/mån)

Jag betalar istället:

Min adress är: (Vänligen texta)

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon:

E-post:

Veckotidningen
Internationalen

Svarspost
 Kundnummer:
 20286936
 402 31 Göteborg

Vill du inte klippa i tidningen? Ring 0722 48 87 46 eller [eposta pren@Internationalen.se](mailto:pren@Internationalen.se)

Black Lives Matter!

Svart historia. Slaveri – rekonstruktion – återförslavning beskriver afroamerikanernas väg från inbördeskriget och slaveriets avskaffande, genom den korta perioden av frihet och politiskt inflytande och tillbaka till ett, för många, ännu värre förtryck och lidande.

ISBN 978-91-519-6528-4

PETER WIDÉN
SVART HISTORIA

Peter Widén
**SVART
HISTORIA**

Slaveri – rekonstruktion –
återförslavning

Bokförläggarna Röda Rummet

Köp direkt från
Bokförläggarna Röda Rummet:

200

kronor, inklusive porto

Sätt in pengarna på pg

78 19 17-0

eller swisha

1234 783 403

Skriv *Svart* i meddelandet och glöm
inte skriva namn och adress!

